Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 75 (2322) ■ Середа, 26 квітня 2000 року ■ Ціна договірна

У дитячій клінічній лікарні № 1 відбулася культурно-благодійницька акція «Дітям Чорнобиля-2000» під егідою Комітету ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Майже 400 дітей, які лікуються, отримали подарунки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ *1829 р. Народився письменник Григорій Данилевський.*

■ *1887 р. Народився український драматург, скульптор, кінорежисер Іван Кавалерідзе, автор, зокрема, пам'ятника княгині Ользі в Києві.*

■ *1926 р. Лист Сталіна до Політбюро ЦК КП(б) У з критикою М. Хвильового та О. Шумського. Початок кампанії проти «націонал-ухильництва».*

■ *1948 р. Проголошено Державу Ізраїль.*

26 квітня

Іван ПЛЮЩ: «Трагедію треба згадувати, щоб вона не повторилася»

Напередодні трагічної дати в історії України Голова Верховної Ради Іван Плющ зустрівся з тими, хто ціною власного здоров'я зупинив розбурханий «мирний» атом.

Власне, доля розпорядилася так, що Іван Степанович, тоді голова Київського облвиконкому, брав безпосередню участь у ліквідації аварії на 4-му блоці АЕС. Він особисто добре знає багатьох ліквідаторів. Тому й не дивно, що найперше Голова Верховної Ради поцікавився, чи є на зустрічі Герой Радянського Союзу Леонід Телятников. На жаль, певні обставини завадили відважному пожежникові отримати Подяку Голови Верховної Ради з рук Івана Степановича. Іншим завадили хвороби, бо дехто з ліквідаторів і нині в реанімації.

У вступному слові Іван Плющ згадував багато драматичних миттєвостей того 1986 року. Здавалося б, уже багато писано-переписано про ті події, однак щоразу відкриваються нові й нові сторінки трагедії.

(Закінчення на 2-й стор.).

У комітетах Верховної Ради України

Гірські регіони підтримає центр

Проект закону про внесення змін і доповнень до Закону «Про статус гірських населених пунктів в Україні», підготовлений Орестом Фурдичком, розглянув Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин.

Реалізація чинного закону впродовж майже шести років показала, що він справді потребує вдосконалення, зазначили під час обговорення проекту народні депутати. Зокрема, необхідно уточнити й деталізувати критерії віднесення населених пунктів до категорії гірських та державні гарантії соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано такий статус. Саме цій меті, на думку парламентаріїв, відповідають пропозиції законопроекту.

(Закінчення на 2-й стор.).

Весни такої чорної не було, як та була

Сьогодні — чергова річниця аварії на ЧАЕС. Чотирнадцятий рік несе Україна важку ношу постчорнобильського синдрому: й досі небезпечна станція, епідемія хвороб, помножена на страшенні злидні, і — через них — неможливість лікуватися тим тисячам громадян, які цього потребують. Світ залишив наодинці з Чорнобилем нашу неповоротку державу — а та, у свою чергу, легко залишає сам на сам із постчорнобильськими проблемами її громадян. Їх тисячі, десятки тисяч, цих особистих трагедій. Незабаром закриють ЧАЕС, але людські біди від цього не позакриваються. Сьогодні про них говоритимуть самі жертви Чорнобиля, сьогодні знову щось обіцятиме держава. І ще — згадуватимуть той квітневий день 86-го, коли все це розпочалося...

(Читайте на 6-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У номер

«Верещагін»: за державу прикро

У зв'язку з інцидентом у Чорному морі, коли 24 квітня ракета російського ЧФ влучила в український теплохід «Верещагін». Ми спробували з'ясувати деякі подробиці в Державному морському координаційно-рятувальному центрі, дислокованому в Одесі. Заступник начальника центру Вадим Болтручук повідомив, зокрема, що теплохід приписаний до Іллічівського морського порту (хоча, напевне, доволі умовно, бо в паспортному відділі капітана цієї гавані він не значиться, його власником є фірма «Юпітер», а перебуває судно в операторстві у фірми «Посейдон». Прямував «Верещагін» рейсом зі Стамбула на Скадовськ. На борту, окрім екіпажу, були пасажири з вантажем. 24 квітня теплохід потрапив у район Чорного моря, який ще 17 квітня військовики оголосили тимчасово закритим. «Верещагін», за даними реєстру, обладнаний спеціальною системою, здатною автоматично одержувати повідомлення про небезпеку.

(Закінчення на 5-й стор.).

Передплата-2000

«Голос України» можна передплатити у всіх поштових відділеннях. Вартість не змінювалась:

«Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос Украины» російською мовою (інд. 60997) — на 6 місяців — 15 гривень, 3 місяці — 7,5 гривні, 1 місяць — 2,5 гривні.

Пільгова передплата для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС: «Голос України» (інд. 40224) і «Голос Украины» (інд. 40223) — на 6 місяців —10,2 гривні, 3 місяці — 5,1 гривні, 1 місяць — 1,7 гривні.

Хто передплатить газету на 6 місяців — з липня по грудень, зможуть узяти участь у розіграші заохочувальних призів. Хто зробить свій вибір на користь нашої газети, тому потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-2000». Нагадаємо, що у другому етапі розіграшу заохочувальних призів візьмуть участь і ті передплатники, хто одразу передплатив газету на весь рік. Як і раніше, завдяки нашим спонсорам розігруватимуться найрізноманітніші призи: від складної побутової техніки до сільськогосподарських продуктів. Спробуйте і виграйте!

■ *Шістнадцята дитина (донечка) народилася в сім'ї Луциків у Нововолинську Волинської області.*

■ *Український літак і членів екіпажу, заарештованих в Республіці Конго, визволено із-під варти рішенням суду.*

■ *Українські митники перешкодили вивозу із країни понад 4 тисяч ювелірних виробів із срібла.*

P. S.

341 сім'я «чорнобильців» отримала ордери на квартири, із них 52 — у Києві

Іван ПЛЮЩ: «Трагедію треба згадувати, щоб вона не повторилася»

Вручення Подяки Голови Верховної Ради ліквідатору аварії генерал-полковнику у відставці Івану Гладушу

(Початок на 1-й стор.).

Бо, як зауважив Іван Плющ, проблема полягала не тільки у відсутності інформації, а й у відвертій брехні.

— Так далі жити було не можна, — наголосив Голова Верховної Ради і розповів, що у лютому того ж таки трагічного року тодішній міністр енергетики і електрифікації СРСР Анатолій Майорець приїздив ознайомитися з ходом будівництва 5-го і 6-го енергоблоків, а у планах було будівництво ще шести. Вдумаймось. 12 атомних монстрів у такій місцевості, де є геологічний розлом, а воду з річок п'ють — і досі — 36 мільйонів мешканців України з 50. Водночас ця станція не платила у бюджет області жодної копійки, хоча саме місто Прип'ять утримувалося, в основному, за гроші Києвщини.

Іван Плющ розповів, як, на жаль, нині покійний академік Валерій Легасов о 20-й годині сказав членам урядової комісії:

— Ми воду лл'ємо, але я не знаю, як себе поведе зруйнований реактор.

Він запропонував евакуювати мешканців Прип'яті хоча б на три дні...

Тож і вирвалася з вуст Івана Плюща гірка оцінка тодішнього суспільства: по-перше — воно характеризувалося наявністю безладу, по-друге —покаранням невинних, по-третє — нагородженням непричетних.

— Трагедію треба згадувати, щоб вона не повторилася, — підкреслив Голова Верховної Ради і додав:

— На жаль, трагедія у Броварах показує: продовжуємо жити за старими мірками. Я не розумію, чому попадання ракети у житловий будинок визнали через три дні?

Наслідки того господарювання Україна пожинає і досі. Так, бездумність під час проектування і розміщення Чорнобильської АЕС обходиться молодій державі у 6 відсотків бюджетних коштів. Ще стільки коштують проблеми Криворізько-Донецького басейну, які лишилися у спадок від Радянського Союзу. І не менше, а може, й більше — проблеми військово-промислового комплексу, що становить 62 відсотки промисловості України. Такі цифри оприлюднив Голова Верховної Ради і зауважив:

— Я не хотів би, щоб вас одурманювали і використовували у політичних цілях. Чим скоріше перестанемо чубитися, тим скоріше вирішимо власні проблеми.

Іван Плющ вручив подяки Голови Верховної Ради колишнім експлуатаційникам станції, пожежникам, тим, хто ліквідовував аварію на Чорнобильській АЕС, і зауважив:

— У переддень сумної дати ми повинні покаятися один перед одним.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Морські сусіди. І не тільки

«Туреччина й Україна — це не тільки морські сусіди», — цими словами Голова Верховної Ради Іван Плющ розпочав зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Турецької Республіки в Україні Мехметом Альп Караосманоглу.

Обидві країни мають спільну мету —членство в Європейському союзі. І Україна, і Туреччина зацікавлені також у розширенні двостороннього співробітництва. Іван Плющ наголосив, що протягом останніх 10 років молода Україна «переймала досвід нелегкого становлення економіки Туреччини». «Одним із перших європейських президентів, хто відвідав нашу державу, — зазначив Голова ВР, —був президент Туреччини. Відтоді ми постійно відчуваємо доброзичливе ставлення до України». Пан Караосманоглу повідомив: його країна високо цінує зусилля, які докладає Україна для повернення й облаштування кримських татар. Туреччина вже вклала 1 млн. доларів для спорудження 250 будинків для переселенців. Також пан посол заявив, що в Туреччині нашу державу розглядають як значний фактор у справі зміцнення миру не тільки в Чорноморському регіоні, а й в усій Європі.

Небо не буде безхмарним

У народних депутатів «вистачить мудрості й розуму», щоб підтримати волю виборців і законопроекти про внесення змін до Конституції України відповідно до рішень всеукраїнського референдуму 16 квітня, які Президент України мав подати до парламенту 25 квітня. Про це заявив на прес-конференції перший заступник Голови Верховної Ради Віктор МЕДВЕДЧУК.

«На мій погляд, ці зміни до Конституції повинні знайти своє підтвердження у ВР і на нинішній сесії, і на наступній, — сказав В. Медведчук. — Однак говорити про те, що небо буде безхмарним, не доводиться». Нагадаємо, що процедура внесення змін до Основного Закону передбачає попереднє схвалення законопроекту 226 голосами, а на наступній черговій сесії ВР за нього має проголосувати не менш як дві третини від конституційного складу ВР, тобто 300 депутатів.

За словами В. Медведчука, Л. Кучма подасть до парламенту зміни до Конституції лише за трьома запитаннями референдуму: про дострокове право Президента розпускати ВР, якщо протягом місяця не буде створено парламентську більшість і протягом трьох місяців не прийнято держбюджет, про обмеження депутатського імунітету та скорочення кількості народних депутатів з 450 до 300. Для вивчення четвертого питання — про створення в Україні двопалатного парламенту — буде створено спеціальну комісію. Президент України звернеться до парламенту із листом з проханням виділити своїх представників для роботи в комісії.

На прохання журналістів перший заступник голови парламенту прокоментував недавню заяву голови Державної податкової адміністрації Миколи Азарова на координаційній раді з боротьби з корупцією та організованою злочинністю (про те, що 364 народні депутати причетні до комерційних структур, а 202 — є їхніми керівниками). «У тому, що народні депутати мають стосунок до підприємницьких структур на рівні засновництва чи володіння акціями підприємств, протиправних дій немає, — наголосив Віктор Медведчук. — Бо закон про підприємництво, навіть до того, як було внесено зміни в його статтю 1, не забороняв народним депутатам бути засновниками якихось підприємств чи мати у власності їхні акції».

На думку В. Медведчука, потребує перевірки єдиний факт, названий головним податківцем України, — те, що 202 народні депутати нібито керують підприємницькими структурами. Перший заступник Голови ВР повідомив, що надіслав відповідний запит до Податкової адміністрації, однак відповіді ще не отримав. «Треба з'ясувати, чи йдеться про фактичне керівництво підприємствами, чи юридичне», — сказав В. Медведчук. І додав, що не вірить у те, що 202 народні депутати нині де-юре керують комерційними структурами: «Думаю, тут якась помилка, недоречність чи перекручення фактів».

Юліана ШЕВЧУК.

Вплив часу на закони

Конституційний Суд України оприлюднив рішення у справі про офіційне тлумачення статей Основного Закону і Кримінального кодексу України щодо зворотної дії законів у часі.

КС вирішив, що винятково законами України визначаються діяння, що є злочинами, і встановлюється кримінальна відповідальність за їх скоєння. Такі закони мають зворотну дію у часі лише в тих випадках, коли вони пом'якшують або скасовують кримінальну відповідальність особи.

Згідно з рішенням КС, під час встановлення кримінальної відповідальності за розкрадання державного або колективного майна у великих і особливо великих розмірах розміри розкрадання визначаються з урахуванням мінімального розміру заробітної плати, що чинний на момент скоєння або перешкоджання злочину. Визначення нормативно-правовими актами іншого мінімального розміру зарплати не тягне за собою зміни кваліфікуючих ознак злочинів. Зворотна дія закону в часі на ці випадки не поширюється, і кримінальні справи не мають переглядатися (якщо інше не передбачено законом).

Хтось думає, як розпустити парламент. Хтось збирається до нього ще потрапити

25 червня відбудуться повторні вибори до Верховної Ради в десяти одномандатних округах. Ця подія default місцевого значення привернула глобальний інтерес різних політичних сил. Доки хтось думає над стратегічним завданням — як розпустити парламент, у багатьох партіях розробляють тактику — як до нього потрапити.

Обласні комітети КПУ «розглядають питання про кандидатури для висунення», повідомив «Інтерфаксу» лідер комуністів Петро Симоненко. Найближчим часом партактив «повинен зважити всі «за» і «проти» кожного кандидата, аби впевнитися, що саме ці претенденти «представляють інтереси і соціальні проблеми тих, хто проживає в даному окрузі». Очевидно, справа лише в конкретних прізвищах окремих товаришів: у тому, що тільки Компартія «представляє соціальні проблеми» в усіх десяти округах, у партактиву сумнівів немає — «питання про кандидатури для висунення» розглядається масштабно. Комуністи готуються закрити всі «амбразури», що «стріляють» мандатами. Як виняток консультатимуться лише із Соцпартією — на предмет, «чия кандидатура сильніша».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

У комітетах Верховної Ради України

Гірські регіони підтримає центр

(Початок на 1-й стор.).

Зміни і доповнення поширюються також на лісогосподарські підприємства, гідрометеорологічні станції, застави, інші об'єкти докладання праці, розташовані поза межами конкретних гірських населених пунктів, а також на окремо розташовані садиби у разі відповідності природно-кліматичних умов їх місцезнаходження критеріям гірських. А суб'єкти господарювання з переробки сільськогосподарської і лісогосподарської продукції, що зареєстровані і розпочинають свою діяльність виключно на території населених пунктів, яким надано статусу гірських, звільняються на п'ять років від сплати податку на прибуток, податку на додану вартість та плати за землю.

Особам, які постійно проживають, працюють або навчаються на денних відділеннях навчальних закладів на території гірського населеного пункту, надається відповідний статус з посвідченням виконавчого органу місцевої ради.

Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді взяти цей законопроект за основу.

Удосконаленню меж немає: систему «Рада» переоснастять

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув низку питань законодавчої роботи. Зокрема, парламентарії обговорили питання про переоснащення електронної системи «Рада».

Було також утворено робочу групу народних депутатів — членів комітету для вивчення подання Генерального прокурора від 14.01 цього року про одержання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності й арешт народного депутата Миколи Агафонова та підготовку відповідного висновку на розгляд Верховної Ради.

Прес-служба
Верховної Ради України.

На чорнобильські гроші — чимало охочих...

У день чергових роковин Чорнобильської трагедії не хотілося б говорити про тих, хто наживається на нашому спільному лихові. Та вони, хоч як це прикро, є.

Так, в одному з державних науково-дослідних підприємств, що проводить роботи в Чорнобильській зоні, до фінансових документів на отримання матеріальної допомоги вписували прізвища вже звільнених працівників. Як повідомили в прес-центрі Київського управління СБУ, оперативники підрозділу захисту економіки виявили махінаторів. Протягом майже двох років вони привласнили близько 10 тисяч гривень чорнобильських коштів. Нечисті на руку ділки незабаром постануть перед судом.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Коментар

Відновлення на всі сто

Звістка про завершення реконструкції доменної печі №3 у ВАТ «Запоріжсталь» розбурхала спогади багатьох металургів зі стажем. Чи, бува, це не та піч... Саме та.

Уперше вона стала до ладу ще 1937 року, і її одразу визнали найбільшою у світі. В роки війни — повністю зруйнована. Відновили піч 1947-го. Реконструкції вона чекала тридцять років, тоді як заведено експлуатувати домну принаймні удвічі менше. Тому третя доменна, яка вражала уяву своїми масштабами (корисний об'єм — 1513 куб. м), не мала рівних і щодо фондовіддачі. Разом з нею печі комбінату останнім часом виплавляли щодоби до 8 тисяч тонн чавуну з низьким вмістом сірки і фосфору. Відтепер її проектна потужність зросте до 2,4 тисячі тонн на добу.

Вона знову багато в чому неперевершена. Нове ливарне подвір'я, цілковита аспірація шкідливих викидів і пилу, технологічний процес, який розробляли за проектом словацької компанії «МІФІБУ». 100 мільйонів гривень на реконструкцію комбінат вишукав зі своїх прибутків. І, зрештою, бюджет з виходом печі на повну потужність матиме удвічі більше надходжень, ніж тепер, а на комбінаті з'явиться 140 нових робочих місць. Був би лише кокс!

У звязі на реконструкцію на «Запоріжсталі» стали мартенівська піч №5 та інші основні фонди. На ці роботи тільки цього року комбінат планує витратити 226 мільйонів зароблених гривень.

Сергій ВЛАД.
Фото Єгора САПРОНОВА (УНІАН).

Чорнобильська АЕС не платила у бюджет області жодної копійки

Ракети нині стали «неслухняні»

Що сталося з «мізками» ракети 20 квітня, з'ясовує слідство

Під час журналістських розслідувань трагедії у Броварах було відпрацьовано кілька версій: починаючи від помсти бізнесменові, що має квартиру на дев'ятому поверсі зруйнованого будинку, до «вправ» літнього піротехніка — мешканця тієї самої багатоповерхівки.

І лише на другий день у руїнах офіцер МНС, колишній артилерист, знайшов фрагмент ракети з її кодом, про знахідку повідомив до Міністерства оборони України, і воно, як заведено в цивілізованому світі, взяло на себе відповідальність за броварський «терористичний акт».

З огляду на цю надзвичайну подію 24 квітня було відмінено планові навчання на полігоні Новоозерне (Житомирська обл.). Натомість міністр оборони генерал армії Олександр Кузьмук давав пояснення журналістам, як ракета класу «земля-земля», випущена з ракетного комплексу «Точка-У», могла змінити траєкторію лету і відхилитися від цілі аж на 60 км. Вона мала впасти на Деснянському полігоні на спеціальний майданчик. Військовики справді виявили там вирву від снаряду і поспішили відрапортувати про влучення в ціль. За словами міністра, не можна було визначити: свіжа то воронка чи минулорічна, а снаряд нібито занурився на дев'ять метрів у пісок, і його звідти не витягали.

Міністр докладно пояснив технічні параметри ракети і пускового пристрою і висловив припущення, що політ «убік» інтелектуальна зброя могла виконати з причини технічної несправності, котра виникла вже під час польоту. Олександр Кузьмук запевнив, що в момент пуску «виріб» був у цілковитому порядку і дотепер літав у потрібному напрямі.

Що сталося з «мізками» ракети 20 квітня, з'ясовує слідство. Поки міністр не одержить його остаточні результати, він не проводитиме жодних кадрових рокіровок.

Однак до повного з'ясування причин трагедії ніякі стрільби в українській армії не проводитимуться.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Традиції

Великодні візерунки

Напередодні Великодня в Закарпатському обласному музеї народної архітектури та побуту відкрито виставку «Пасхальні візерунки». В її експозиції — твори художників Закарпаття і вироби місцевих майстрів народної творчості: великодні кошики, писанки, тарелі з розписами на релігійну тематику. А в обласному краєзнавчому музеї представлено гуцульські, бойківські та лемківські писанки й знаряддя праці писанкарів.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Пам'ять

Відновлено могилу акторів — підпільників групи «Сокіл»

Депутати Верховної Ради автономії, обурені, як і всі кримчани, наругою над могилами підпільників — акторів патріотичної групи «Сокіл» і героїні війни Зої Рухадзе, взяли під контроль усі пам'ятники війни, споруджені на півострові. Їхню реставрацію планують завершити до кінця квітня.

Могилу героїв групи «Сокіл» та пам'ятник Зої Рухадзе вже відновлено. Нині закінчується реконструкція Кургану Слави на горі Колан-Баїр у Зуйських лісах.

Віктор ХОМЕНКО.

Автономна Республіка Крим.

Через Москву... до Сан-Франциско

Долі людські

На постійне проживання до США і з надією виступити за американську ветеранську збірну відбув легендарний український лижник, неодноразовий переможець і призер світових та європейських лижних змагань ветеранів Анатолій Мальцев.

Сталося це після святкування ним власного 75-річчя. Мотивація виїзду: неувага держави до потреб відомого спортсмена. Останнім часом ветеран спорту голодував і мимоволі був змушений виступати під прапором збірної Росії, яка фінансувала його виступи, пропонувала російське громадянство.

Але Анатолій Мальцев вибрав місце проживання — США. Чому? Річ у тому, що там мешкають два його сини, з якими він донедавна майже не мав контактів. Сини — фермери, хоча до виїзду в США один із них був військовим моряком, а другий — вченим-атомником.

Принагідно повідомимо, що днями у США помер відомий полтавський фахівець із плавання Михайло Бричков, який свого часу підготував трьох рекордсменів Європи і фіналістів Олімпійських ігор: Євгена Михайлова, Лідію Гребець та Світлану Копчикову.

Валерій МОТУЗ.

Полтава.

Зовсім не винен Прометей...

Трагедія

Зі своєї квартири, що на четвертому поверсі на житловому масиві Західний у Дніпропетровську, вистрибнув і убився робітник електробудівного заводу. А інакше він згорів би живцем. Бо до останнього намагався погасити пожежу, яка спалахнула у його помешканні. Відступати кинувся, коли було пізно.

На жаль, від пекельного вогню не меншає, а більшає лиха. З початку року в області вже сталося понад шістсот великих і малих пожеж. Основні причини —несправні або належним чином не доглянуті електромережі і дивовижна необережність, недбалість та легковажність у поводженні з вогнем. Як свого часу писав один поет, зовсім не винен Прометей, що дав вогонь до рук таких, як ми, людей.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Це не літак — ластівка!

Вітчизняний стиль

Новий регіональний пасажирський лайнер моделей Ан-140 та Ан-140-100, покликаний замінити заслужених ветеранів Ан-24 та Як-40, отримав сертифікат льотної придатності Авіарегістру Міждержавного авіаційного комітету країн СНД і Державної авіаційної адміністрації України.

Відповідні сертифікати типу вручено також підприємствам — розробникам маршових двигунів, повітряних гвинтів та допоміжної силової установки літака, що продемонстрував на авіашоу на честь свята сертифікації унікальну маневреність на землі та в повітрі. «Машина правильна, бо і зовні, і внутрішньо вона надзвичайно гармонійна, красива, самодостатня», — висловив захоплення результатом програми створення Ан-140 Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко. Але численні гості й колеги з Росії і далекого зарубіжжя, котрі 25 квітня побували з візитом на АНТК ім. Антонова, називали Ан-140 першою ластівкою справжньої кооперації. Тільки в Україні більш як 40 підприємств зайняті тепер у його серійному виробництві, десятки тисяч фахівців забезпечені роботою. У «ластівки» — чудова товарна перспектива. Вже поточного року на російських, українських та іранських авіалініях з'явиться Ан-140 авіазаводів Харкова, Самари, Ісфахана.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

16 годин без посадки

Презентація

До Києва для демонстрації прилетів «Боїнг Бізнес Джетс» (BBJ), розрахований на 28 пасажирів. Це справжній «літаючий» офіс з найсучаснішими засобами зв'язку, комп'ютерами, спальнею і навіть душем. BBJ летить без посадки 15—16 годин і майже зі швидкістю звуку.

На табло всіх трьох салонів з'являється карта, за якою можна визначити місцезнаходження літака. Бортовий комп'ютер визначає не лише швидкість польоту, температуру за бортом, а й віддалення від місця зльоту. У польоті можна дивитися одну із шести програм бортового кабельного телебачення.

Віце-президент компанії «Боїнг Бізнес Джетс» Манфред Шиндлер та директор маркетингової служби компанії «Боїнг» Фред Келлі одразу засвідчили своє глибоке шанування українським авіабудівникам, повідомивши, що вони багато знають про конструкторське бюро Антонова і творців АНів. На запитання про можливе співробітництво з українською фірмою вони відповідали з дипломатичною невизначеністю. Мовляв, у нас є давні партнери, від яких ми не можемо відмовитися. Але в принципі це можливо.

Телефоную до конструкторського бюро ім. Антонова, намагаюся дізнатися, чи можуть наші зробити такий літак. «Усе можливо, — відповідає мій співрозмовник, який відмовився назватися. — Аби лиш були гроші та замовники. Ось ми спочатку свій АН-140 сертифікуємо, а потім колись і забаганки багатих задовольнятимемо. Ось так. А літак у них справді хороший. «Боїнг» — він і в Україні «Боїнг».

Олександр БІЛИК.

У номер

■ Київ

І новий диспансер, і меморіал пам'яті

Уже стало традицією в Київській області — до чергової річниці аварії на ЧАЕС відкривати нові медичні заклади. Сьогодні розчинить двері онкологічний диспансер, який обладнано на базі обласної лікарні №1. Тут, як інформує *наш кореспондент Яків Гальченко*, лікуватимуть передусім переселенців з чорнобильської зони і тих, хто в ній проживає.

А в селі Красятичі — нині це райцентр колишнього Поліського району — відкриється меморіал пам'яті відселеним селам. Усього в цьому районі відселено 20 сіл.

■ Полтава

Ударили хлібом по радіонуклідах!

Уперше в області місцева фірма «Аграрник» розпочала випуск хліба, що виводить радіонукліди.

Цілющі властивості продукту надає харчова добавка —еламін. Його виробляють із морської капусти —ламінарії. Як передає *наш власний кореспондент Григорій Гринь*, вона містить багато макро- та мікроелементів, амінокислот, що виводять з організму також і важкі метали, зміцнює імунну систему, гальмує розвиток атеросклерозу. Коштує буханець трохи більше однієї гривні.

■ Одним абзацом

■ Колегія Львівського обласного суду скасувала рішення Франківського районного суду щодо стягнення з газети «Експрес» відшкодування у розмірі 150 тис. грн. за позовом приватної особи. Справу буде направлено на повторний розгляд. А поки що ініціатори акції «Хвиля свободи» розібрали барикади біля пам'ятника Шевченкові у Львові, припинили голодовку в наметах.

■ Учора в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського відкрито виставку «Джерела духовної пам'яті» Леоніда Могучова, якому виповнилося 75 років. На вернісажі представлено понад 300 акварелей, написаних в Україні, Канаді й Росії.

■ Ешелон зі свіжим ядерним паливом для 3-го енергоблоку Південно-Української АЕС до кінця квітня прибуде до України з Росії. Як повідомив директор виробничо-технічного департаменту Національної акціонерної енергогенеруючої компанії (НАЕК) «Енергоатом» Іван Фольтов, 22 квітня у Новосибірську (Росія) вже сформовано потяг з ядерним паливом, який до 26 квітня має залишити територію Росії. За його словами, НАЕК «Енергоатом» для сплати за поставки свіжого ядерного палива відкрив акредитив у «Ощадбанку».

■ У Севастополі зупинено скидання у Чорне море забруднених стоків унаслідок прориву головного каналізаційного колектора на вул. Комуністичній. Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в севастопольському міськуправлінні Мінекобезпеки України, в результаті аварії в море потрапило близько 20,5 тис. кубометрів неочищених стічних вод.

■ На ділянці застави Мукачівського прикордонного загону в Закарпатській області, прикордонний наряд виявив групу нелегальних мігрантів і трьох провідників, один із яких під час спроби затримання групи почав чинити збройний опір.

■ Начальника відділу дільничних інспекторів Могилів-Подільського райвідділу УМВС у Вінницькій області звинувачено в організації злочинної групи з метою вирощування коноплі і виробництва марихуани.

■ Сьогодні, 26 квітня, з 20.00 (з 17.00 за Грінвічем) до 20.10 учасники акції «Спасенна планета» закликають усіх людей Землі запалити свічки й побути на самоті з думками про добро та духовне очищення, відчути себе всепланетною родиною, де кожен відповідає за кожного.

За повідомленнями інформаційних агентств і кореспондентів «ГУ».

■ Фотофакт

Піротехніки київської бригади МНС знешкодили авіабомбу. Німецьку 100-кілограмову авіабомбу часів Великої Вітчизняної війни знайшли робітники в одному з будівельних котлованів.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА (УНІАН).

Плановий ремонт 1-го блоку Хмельницької АЕС перенесено на місяць

2. Чорні дірки

Приватизація по-українськи — найпотужніший консервант бартерних відносин

Бартер

Лукаві все-таки ми люди, українці! Друге падіння гривні (серпень 1999 р.) зіпхнули на чергові підступи північного сусіди. При цьому, звісно, не звернули уваги, що стрибкоподібне, п'ятиразове зростання цін на бензин було спричинено елементарною грою на підвищення — варварським методом конкурентної боротьби доморослих нафтових магнатів за переділ ринку пального, внаслідок якого десятки заправних станцій поміняли своїх власників.

Те саме і з радикальними ринковими реформами. Де вони, запитують упродовж дев'яти років міжнародні фінансові донори України, наголошуючи, що бартеризація — найочевидніший індикатор консервації розподільної системи економіки більшовицького гатунку. Ну, як це, відповідають наші керівники. А приватизація?

Саме приватизація по-українськи стала другим найпотужнішим консервантом бартерних відносин у промисловому та аграрному секторах вітчизняної економіки. Відбувалася вона (втім, як відбувається й досі) у цілком кастрованому вигляді. Бо не можна вважати повноцінною приватною (корпоративною) власністю основні фонди підприємств, якщо в них не враховуються земельні ділянки, на яких ці підприємства розташовані. Серйозний західний інвестор на таку приватизацію лише здивовано знизав плечима. Якщо й були в нього наміри бути присутнім на українському ринку промислового капіталу, то такими вони й залишилися.

Зате приватизацією доморослої закваски сповна скористалися ті, хто спізнився на гребінь першої хвилі нагромадження первісного капіталу. Повальне акціонування по-українськи лише прискорило вимивання грошової складової з обігових фондів підприємств. Вона шляхом законних, але найчастіше протизаконних фінансових операцій перекочувалася до миттєво створених інвестиційних фондів і компаній, творці яких жодними інвестиціями у промисловість і не думали займатися. Переводячи в готівку рештки обігових і навіть кредитних коштів підприємств, прихоплюючи заразом чорну готівку «братви», вони основну масу сконцентрованих грошей витрачали на власні побутові потреби у вигляді престижних іномарок, фешенебельних котеджів та інших прикидів.

На решту грошей, отриманих від клієнтів, дешево скуповували приватизаційні сертифікати у зпидненого і зневіреного в усьому, що відбувається, населення в кількостях, достатніх для участі у відповідних аукціонах. Розрахунок з тими, хто через власну дурість давав «живі» гроші на приватизацію, з тією самою «братвою», інвестиційні фонди та компанії здійснювали віртуальної цінності власними акціями або акціями померлих та помираючих підприємств. Повноцінний фондовий ринок на такому ґрунті виникнути, звісно, не міг. І ми маємо те, що маємо: нульову температуру інвестиційного пресу і в промисловості, й у сільському господарстві. Крім того, сотні, якщо не тисячі віртуальних мільйонерів: юридичних і фізичних осіб, які мають на руках акції, що ніколи не дадуть дивідендів і навряд чи коли-небудь потраплять в обіг на фондовому ринку. Ну й періодичні відстріли великих і дрібних фігурантів вітчизняного бізнесу, причетних до приватизації по-українськи.

Але головний підсумок в іншому. Найспритніші ділки від приватизації конвертували українські гроші в долари і заганяли їх на рахунки офшорних компаній, оголюючи остаточно розрахункові рахунки підприємств. За цих умов чистий бартер ставав єдино можливим варіантом виживання рештків вітчизняної промисловості. Саме в цей період виникають толингові схеми забезпечення підприємств вихідними сировинними ресурсами. Зазвичай такими операціями займаються знову-таки офшорні компанії.

Результат такої приватизації виявився прямо протилежним оголошеному. Частку прибутку у валовому національному доході, від двох до трьох мільярдів, Україна впродовж трьох останніх років отримує не від приватизованих, а винятково від державних підприємств. Заводи та фабрики, які перейшли до приватних власників у корпоративну власність, якщо судити з балансових звітів, дають їм лише збитки. Абсурд? Безумовно. Але про це згодом.

Відплив фінансового капіталу з промисловості було остаточно завершено будівництвом піраміди ОВДП —третьою хвилею нагромадження первісного капіталу. Ні для кого не таємниця, що саме на ній трималася дворічна стабільність курсу гривні з моменту її появи в обігу. При цьому основними кредиторами держави (не промисловості!) були банки на чолі з НБУ та фінансові компанії. Дрібного вкладника на ринок ОВДП допущено фактично не було. Ще б пак! Фантастичні відсотки прибутковості за цими облігаціями робили цей ринок вузьким колом суворо обмежених осіб. А тим часом, у кубушках дрібних інвесторів або, як кажуть у нас, на руках пересічного українця, за підрахунками деяких фахівців, за останні роки осіли мільярди доларів. Зазначимо, за скромними підрахунками.

Отримувані фінансистами надприбутки у промисловість, звісно, не інвестувалися, а переводилися, в умовах вільної купівлі-продажу валюти, у «бакси», подальший шлях яких лежав знову-таки до офшорних зон. Звідти як портфельні інвестиції іноземних компаній вони знову потрапляли на український фінансовий ринок, водночас збільшуючи прибутковість усіх маніпуляцій за рахунок різниці курсів. Знову купувалися ОВДП і цикл повторювався.

За перші два роки свого існування, втім як і досі, гривня так і не отримала необхідного для курсової стабільності будь-якої національної валюти товарного наповнення. Бо гривневі потоки в Україні практично не перетинаються з потоками промислової продукції та послуг.

Чистий бартер, точніше його рівень, законсервований в Україні, дає змогу промисловості та сільському господарству здійснювати товарообіг без такої «дрібниці», як гроші. Формула природного економічного циклу «товар—гроші—товар» у нас не працює. Та й навіщо під час бартеру гроші? Тим паче, що не тільки робітники (їм немає куди подітися), а й держава готова свою частку отримувати у вигляді продукції? Банки бартеризованим підприємствам узагалі не потрібні. За середнього в країні рівня рентабельності в 5%, а ставках у 60% річних банківські кредити залишаються для підприємств недоступними. І вони благополучно кредитують один одного. Звичайно, не гривнями. Криза платежів, з якою ми безуспішно боремося всі дев'ять років незалежності (чи тільки вдаємо, що боремося?), запаморочливі обсяги дебіторської і кредиторської заборгованості є не що інше, як взаємне кредитування підприємств у товарній формі.

То до чого ми прийшли за дев'ять років трансформації? Очевидно, що гривню витіснено з товарного обігу чи взагалі (?!) не допущено до нього. Загальна бартеризація в промисловості й на селі взагалі не підлягає обліку та контролю. Бо товарообмінні операції нині, як правило, переліком грошових коштів не супроводжуються, а коли так, то й реального їх обліку в обсягах країни не ведеться.

Як і раніше, мінова вартість змінює споживну. Ціну мінової вартості, яка, зазначимо, за своєю природою не може відбивати реальних витрат на виробництво того чи того продукту, а тим паче відбивати вартість споживну, що виникає у процесі ринкової конкуренції як рівноважна величина між попитом і пропозицією, встановлюють, щоправда, вже не клерки з Держкомцін. А армія посередників, яка надшвидкісними методами плете павутину бартерних ланцюжків.

А коли так, то час визнати, що гривня в Україні не є мірою вартості й, отже, основну функцію грошей не виконує. І вважати гривню повноцінними грошима, принаймні, несерйозно. Та ми й не вважаємо, якщо відверто, без лукавства. Фірми та фірмочки, які хоч трохи поважають себе, левову частку зарплати виплачують своїм співробітникам «зеленню». Усі розрахунки на неофіційному, побутовому, рівні ми також здійснюємо в доларах. Ну, а така віртуальна грошова одиниця, як у. од. має цілком офіційний характер під час укладення угод будь-якого рівня.

Не дозволяє гривню назвати повноцінними грошима і нерівноцінність її форм. Передусім готівкової та безготівкової. Будь-який, навіть найдрібніший підприємець знає, що товар, куплений за готівкові гривні, на 20—30% дешевший від точно такого самого, але придбаного за безготівковим розрахунком через банківські рахунки. А оскільки для справжнього підприємця готівкові та безготівкові гривні — суть зароблене, то він прагне заощадження власних коштів, відходить «у тінь», виводячи готівкові гривні з банківського обігу.

Так само, з метою заощадження власних коштів, приватні підприємці платять своїм співробітникам левову частку зарплати не в гривнях, а в доларах. Дешевше виходить. Проконвертувавши належні працівникам гривні в готівкові долари і видавши їх на руки, підприємець втратить щонайбільше 5% із частини доходів, що їх виділяють їм на зарплату. Якщо він виплатить її сповна гривнями, то змушений буде 47% передати державі як обов'язкові бюджетні платежі, які в нас, мабуть через скромність, не заведено називати податками.

Вивести фонд заробітної плати з-під бюджетного гніту, віднести ці суми на витрати, що не підлягають фіскальному урізанню, або на прямі збитки — завдання дріб'язкове навіть для бухгалтера-початківця. Не кажучи вже про спеців, які стоять біля фінансового керма приватизованих підприємств. Саме тому до валового національного доходу прибуток якщо й надходить, то, повторю, винятково від підприємств державних.

То що таке гривня? Повноцінні гроші? Навряд. Функцію міри вартості вона не виконує. Функцію обліку? Частково. Але в страшенно перекрученому вигляді. Бо ціни при загальному бартері та неплатежах відбивають не споживну, а мінову вартість. І за цих умов врахувати реальні обсяги бартерних операцій фізично неможливо. Функцію платіжного засобу? Виконує, але в певних межах. На рівні виплати зарплати бюджетникам, пенсій та соціальних допомог, а також у межах роздрібної торгівлі.

Засобом нагромадження капіталу гривня також не стала. Інструментом — так, більш як сповна. Але, на жаль, не засобом. Будь-який пенсіонер, якби в нього з'явилися зайві п'ять гривень з необхідними копійками, бігом біжить до обмінного пункту, щоб замінити гривню на долар і заховати його в кубушку. Про чорні дірки, що їх використовують ділки бізнесу по-українськи, виводячи з допомогою цього інструмента фінансові капітали з вітчизняного обігу, ми вже казали.

І це найбільш руйнівний для вітчизняної промисловості результат консервації загальної бартерної системи більшовицького гатунку. Бо поки гривня не стане засобом нагромадження капіталу, про жодні серйозні інвестиції у розвиток реального сектора економіки говорити не доводиться.

Виходить начебто навіть не спіраль, а порочне коло. Бартер не дає змоги наповнити гривню товарним покриттям за ринковими цінами, прирікаючи її тим самим на хронічну дистрофію, тобто заважає її перетворенню на справжні національні гроші. З другого боку, без справжніх грошей як складової обігових фондів суб'єктів господарювання, передусім промислових підприємств та аграрного сектора, позбутися бартеру неможливо в принципі.

Але в економіці безвихідних ситуацій не буває. Їх люди створюють спеціально, або провокують саме своєю бездіяльністю, або діями активними, але неадекватними. Одне слово, позбутися бартеру можна. Навіть за нашого лукавого менталітету.

Ігор НАУМЕНКО.

Продовження. Початок у №74 за 25 квітня.

У нас є реальний шанс змінити стиль життя

Актуально

Тема розмови з віце-президентом НАЕК «Енергоатом» Миколою ШТЕЙНБЕРГОМ була зумовлена самою датою — 26 квітня. Тож перше запитання, звісно, стосувалося закриття Чорнобильської атомної станції. Чи виправдане це рішення, якщо в загальному енергобалансі країни частка ЧАЕС все ще досить помітна?

— Я не схильний обговорювати вже прийняте політичне рішення, — визначив позицію Микола Олександрович. Але гадаю, перед тим, як дійшли остаточного висновку, оцінювали всі чинники. Проте до закриття станції ще треба серйозно готуватися, адже це не автомобільний двигун зупинити... Всі три енергоблоки нині з ядерним паливом, яке — або в реакторах, або в басейнах витримки. Його необхідно вилучати. На розробку цієї програми нам відведено 3 місяці. Півроку триватиме підготовка зняття станції з експлуатації. Як це робити, обговорюють давно. В остаточному варіанті обов'язково врахуємо всі наявні пропозиції. Наступний, не менш значний, крок — розв'язання соціальних питань. Зупинка блоків передбачає скорочення персоналу. Тим, хто буде звільнений, необхідно запропонувати інші робочі місця, забезпечити виплату допомоги. Є низка проектів, пов'язаних із виведенням станції з експлуатації. Частина людей, безперечно, буде в них задіяна.

— Чи плановано переведення фахівців ЧАЕС на Рівненську і Хмельницьку станції, де будують нові блоки?

— Працевлаштувати там багатьох не вдасться. Персоналу на цих станціях більше, ніж достатньо. Ліпше робити ставку на Славутич. Тим паче, що ані місто, ані станція «не помирають». Про це і не йдеться. Якщо буде прийнято концепцію довготермінового зберігання і консервації станції, то програма виведення її із експлуатації розтягнеться на багато десятиліть. Існують вельми оригінальні проекти розвитку регіону. Знайшлися б тільки гроші на здійснення всього задуманого!

— Безгрошів'я вже обертається для ядерної галузі справжнім лихом. Нині дедалі частіше кажуть про катастрофічну ситуацію з паливом на станціях...

— Один ешелон палива вже надійшов на перший блок Рівненської АЕС. Частково паливо оплачено ще для трьох блоків. Але загалом проблема як була, так і залишилася. Це відгомін загальної економічної кризи в країні.

— Значить, і відключення неплатників належного ефекту не мали?

— На жаль... Адже треба відключати безпосередньо неплатників, а це не завжди можливо з технічних або політичних причин. Останнім часом деякі кошти вдається зібрати, але це крихти порівняно з сотнями мільйонів гривень на рік, необхідних атомній енергетиці.

— І коли, на вашу думку, дійдемо тієї межі, за якою неминучий розвал загальної енергетичної системи?

— По суті, він уже настав. Сьогодні на станціях скорочено ремонти: немає запчастин, нічим замінити зношене обладнання. Програму підвищення безпеки енергоблоків виконують у кращому разі на 15—20%. Фінансові негаразди позначаються і на психологічному кліматі в колективах. Практично неможливо впроваджувати нові розробки, підтримувати галузеву науку. Закривають інститути, які визначали свого часу ядерну політику. Науковці, фахівці їдуть за кордон, або просто змінюють професію... Чи не час замислитися нарешті про країну, її майбутнє, про інтелект нації?

— Та чи залишається ядерна енергетика привабливою для інвесторів?

— Безперечно. Хоча наші атомні станції обтяжено великою кількістю проблем, що досить далекі від енергетики. Маю на увазі міста-супутники з їхньою великою і досить затратною інфраструктурою. Для інвестора це — зайвий «головний біль». Коли за західним зразком залишиться чисте виробництво електроенергії, що приносить чималий прибуток, багато хто захоче вкладати у нього гроші. Українські АЕС —відносно молоді, тож інвестиційно привабливі. Але при цьому у нас мають бути чітко відпрацьовані програми відмежування міст-супутників від станцій. Досвід Чорнобильської АЕС і Славутича тут вельми доречний.

— Чи можна вважати погашення боргів у зарплаті атомникам переломним моментом і початком стабілізаційних процесів у галузі?

— Поточну зарплатню справді виплатили. Та якою ціною. Акумулювали всі наявні кошти, частину «вилучили» з паливної програми і погасили борги. Але якщо немає постійної схеми розрахунків за електроенергію, борги ці з'являться знову. Що буде далі — невідомо. Очікуємо, що до кінця року вирішать питання про надання першого траншу кредитів на добудову енергоблоків Рівненської та Хмельницької станцій. Переговори з ЄБРР тривають. Та не можна ж увесь час жити в борг! Допоки не введемо принцип: платиш — одержуєш електроенергію, кардинальних змін на краще в енергетиці не відбудеться. Ми намагаємося нині налагодити схему продажу електроенергії за ф'ючерсними контрактами терміном на 6 місяців. Сподіваємося, що вона запрацює.

— А якщо ні?

— Тоді від періодичних вимикань електроенергії доведеться переходити до епізодичних її вмикань. А це, погодьтеся, вже інший стиль життя...

Розмовляла Олеся МЕНЖУЛІНА.

«Верещагін»: за державу прикро

24 квітня ракета російського ЧФ влучила в український теплохід

(Початок на 1-й стор.).

Одержали його чи ні? Якщо ні, то чому? Чи, може, капітан або хтось із членів екіпажу знехтували попередженням? Чи його взагалі не було? Все це має з'ясувати спеціальна комісія Головної державної морської інспекції з безпеки мореплавання, що вже відбула з Одеси до Скадовська. Туди, до речі, «Верещагін» дістався своїм ходом, пошкодження цьому не завадили.

Пораненого третього помічника капітана Вадима Пономаренка зняли з судна і доставили до причальної стінки селища Мирний, де чекала бригада лікарів на чолі з начальником військового госпіталю Південного морського регіону ВМС України підполковником медслужби Михайлом Новиковим. Сюди ж приїхала оперативна бригада лікарів із Севастопольського госпіталю ЧФ імені Пирогова.

Складна операція, яку провів капітан медслужби ВМС України Сергій [illegible]сель, тривала півгодини, адже покерлів від вибуху ракети Вадим Пономаренко отримав тяжкі поранення: численні осколочні рани тулуба, рук і ніг, перелом двох пальців, рвану рану гомілки та перелом стопи, яку прооперували вже в Севастопольському госпіталі ЧФ Російської Федерації, куди перевезли скаліченого моряка.

Після цього інциденту прес-служба ЧФ поширила заяву. Керівництво Чорноморського флоту Росії не має наміру розглядати претензії у зв'язку з інцидентом, що стався з українським теплоходом «Павло Верещагін» у понеділок. Як повідомили агентству «Інтерфакс» у прес-службі ЧФ, перший заступник начальника штабу флоту, начальник сил закриття району виконання ракетних стрільб кораблями та береговими військами ЧФ Росії на період проведення навчань віце-адмірал Олександр Цубін висловив рішучий протест щодо можливих претензій у зв'язку зі згаданим інцидентом.

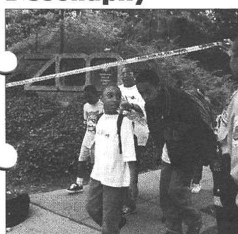
За словами віце-адмірала, він, керуючись морською практикою та відповідно до плану закриття району ракетних стрільб, виконав усі заходи із забезпечення безпеки мореплавання в цій частині Чорного моря. Згідно з міжнародною практикою, мореплавців сповістили про виконання ракетних стрільб і призначення небезпечного району станціями Одеса та Маріуполь 17 квітня та станцією Новоросійськ 19 квітня. Район стрільб було обстежено авіацією ЧФ, кораблями, які здійснюють закриття району, береговими системами стеження ЧФ Росії і ВМС України. Крім того, було здійснено закриття району стрільб кораблями російського ЧФ. Попри вжиті заходи і вчасне сповіщення мореплавців, «Верещагін» увійшов до небезпечного району. На думку О. Цубіна, відсутність на борту теплохода навігаційної інформації через невчасний прийом або її пропуск, згідно з міжнародними нормами, не знімає відповідальності з капітана за безпеку судна.

Проте дивно, як теплохід «Верещагін» пройшов у район стрільб непоміченим ні авіаційною розвідкою, ні всією армадою кораблів охорони убогого полігона, через що й опинився під вогнем.

Хоча Олександр Цубін провину за інцидент перекладає на капітана підбитого судна, який справді несе відповідальність за безпеку свого корабля, але, безсумнівно, відповідальність, на думку флотських фахівців, насамперед повинен нести російський віце-адмірал Цубін. Адже стрільби не мали права відкривати доти, доки на командний пункт похідного штабу ЧФ не надійде сигнал-доповідь про те, що район обстрілу чистий і жодних сторонніх суден в ньому не перебуває.

Георгій ВОРОТНЮК.
Віктор ХОМЕНКО, Яна СТАДІЛЬНА.
Одеса, Севастополь, Київ.

Розстріляли в зоопарку

У Національному зоопарку Вашингтона обстріляли... шістьох дітей. Одні очевидці кажуть, що перестрілка виникла між двома групами підлітків. За словами інших, невідомий кинув пляшку, осколки розлетілися врізнобіч, а після цього почулися постріли. Проте хоч би хто був призвідцем перестрілки, її наслідки жахливі. Дванадцятирічна дитина померла у лікарні. Стан ще однієї лікарі оцінюють як безнадійний...

Фото АП.

Київ підтримує позицію Тбілісі

Сухумська влада виступає проти залучення України до грузино-абхазького врегулювання, бо Київ у розв'язанні цієї проблеми однозначно підтримує позицію офіційного Тбілісі, вважає Надзвичайний і Повноважний Посол України в Грузії Степан Волковецький. Крім того, сказав С. Волковецький, у Сухумі добре пам'ятають, що в період збройного конфлікту 1992—1993 років українці воювали на боці грузинів. Про це український посол прямо заявив главі сепаратистського режиму в Абхазії Владиславові Ардзинбі під час зустрічі, що відбулася минулої осені в Сухумі.

За словами С. Волковецького, попри спротив певних сил, Україна готова з максимальною активністю брати участь спільно з міжнародними організаціями у мирних переговорах щодо розв'язання абхазької проблеми. Це тим більш реально, що наша країна вже підключилася до врегулювання конфлікту в Абхазії у складі «Групи країн — друзів Генерального секретаря ООН з Грузії».

Степан Волковецький нагадав: для зміцнення довіри між грузинською та абхазькою сторонами Україна свого часу запропонувала скликати в Ялті спеціальну конференцію. Однак через спротив сухумської влади, котра не бажає участі України в урегулюванні цього конфлікту, провести таку конференцію не вдалося. І не відомо, чи відбудеться вона в майбутньому.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Як фіни розв'язали проблему старих автопокришок

Аналогії

У багатьох державах світу, зокрема і в Україні, розвиток автомобільного транспорту створив складну проблему: що робити з шинами, які вже не придатні для експлуатації?

Іноді їх залишають на звалищах, але часто «гуму» можна побачити в кюветах доріг, на околицях міст і населених пунктів, у лісах і на полях. Помірковані фіни вирішили покласти край такій самодіяльності. І це їм вдалося, та ще як! Нині Фінляндію можна вважати чемпіоном світу з утилізації старих автомобільних покришок. 1999 року їх перероблено 2,6 мільйона штук, що становить 98,8 відсотка від загальної кількості шин, не придатних для використання. Вражає, чи не так?

А все розпочалося 1996 року, коли у Фінляндії було прийнято закон, який створив добре налагоджену систему повернення старих покришок від легковиків, автобусів, вантажівок, колісних тракторів та іншої техніки на «гумовій ході». Вже через два роки країна зібрала 78,5 відсотка таких покришок, а тепер, як бачимо, наблизилася до 100 відсотків.

Система така. На чолі поставлено акціонерну компанію «Суомен ренгаскиєррятус», до якої входять 180 різних фірм, що виробляють чи імпортують різноманітні види машин і покришок. Крім того, її партнерами стали близько 2000 торговельних організацій, пов'язаних із продажем шин. Це ніби «зонтична організація», а конкретну роботу доручено іншій компанії — «Секківяліне А/О». З її генеральним директором Харрі Шебергом я й мав розмову. «Наша компанія, — казав Харрі Шеберг, — єдине підприємство у Фінляндії, яке займається утилізацією покришок. Діяльність «Секківяліне А/О» набула справді загальнонаціонального характеру...»

Робота цієї компанії фінансується за рахунок податку на продаж нових покришок, який встановлено законом 1996 року. За одну нову шину власник легкового авто сплачує додатково 9,5 марки (1,6 долара), автобуса чи вантажівки — 45 марок (7,5 долара). Найбільше доводиться платити за величезну шину виробничих машин, яка важить більш як 300 кг. Податок на неї — 300 марок, або 50 доларів. Ось на ці кошти й здійснюється вся робота з утилізації старих покришок. По всій країні створено пункти збору. Приймальник регулярно об'їздить на машині торговельні точки, які продають нові покришки й зобов'язані приймати старі шини. Зібрану «гуму» він складає у величезний контейнер. Коли контейнер наповнений, приймальник телефонує до компанії «Секківяліне А/О» і викликає спеціальний трейлер, який відвозить вантаж на найближчий регіональний пункт переробки. Загалом у країні їх шість. Там покришки сортирують: деякі залишають для вулканізації та повторного використання, а інші переробляють на крихту. Подрібнюють шини дві потужні пересувні установки, які час від часу переїздять з одного пункту на інший. Крихту потім застосовують у будівництві автомобільних доріг (це поліпшує стійкість машин) і в інших виробничих цілях. А на кількох виробничих підприємствах покришки використовують навіть як паливо: фіни стверджують, що шини виділяють стільки тепла, скільки й кам'яне вугілля. Проте це роблять лише в тих котельнях, які обладнано потужними фільтрами, що перешкоджають викиду в атмосферу шкідливих речовин.

За словами Харрі Шеберга, компанія не дає доходів, але вона приносить велику користь усьому фінському суспільству, сприяючи розв'язанню завдань охорони довкілля.

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

Хроніка. Факти. Події

■ Нью-Йорк

ДНЯЗ — правовий бар'єр

Шоста Конференція з розгляду дії Договору про нерозповсюдження ядерної зброї відкрилася у штаб-квартирі ООН. Згідно з прогнозами експертів, власну ядерну зброю можуть у найкоротші терміни створити 25—30 держав. А ДНЯЗ — головний правовий бар'єр на цьому шляху.

■ Грозний

Хаттаб загрожує Масхадову

За даними радіоперехоплення, лідери чеченських бойовиків Басаєв і Хаттаб попередили Аслана Масхадова про недопущення ведення з федеральними силами будь-яких переговорів. У противному разі вони обіцяли розправитися якщо не з ним особисто, то з його сім'єю, яка нині переховується в Інгушетії.

■ Семпор

Пошук триває

Малайзійська поліція здійснила обшук місцевих катерів на пристані в Семпорі. Розшук 20 заручників, викрадених на острові Сіпадан (Малайзія), триває. Ісламське філіппінське угруповання Абу-Саяф узяло на себе відповідальність за захоплення. Основна база угруповання — під облогою філіппінських урядових військ на острові Базілан.

■ Ашгабат

Самоспалення біженки

В Ашгабаті біля будинку уряду ООН учинила акт самоспалення жінка. Здогадно таджичка, вона, найпевніше, не змогла отримати статус біженки й таким чином відреагувала на вимушену необхідність депортації. Жінка жива, але вона в непритомному стані.

■ Вашингтон

Олбрайт обікрали

Держсекретар США Мадлен Олбрайт віддала розпорядження про реорганізацію системи безпеки держдепартаменту США: з будинку держдепартаменту три місяці тому зник комп'ютер із таємною інформацією щодо розповсюдження ядерної, хімічної та біологічної зброї.

■ Бразилія

Дешевше й практичніше

До дня святкування 500-річчя свого відкриття Бразилія випустить пластикові гроші. Центральний банк заявив, що збирається випустити банкноту 10 реалів (5,5 долара) з пластику. Це буде «дешевше, практичніше та довговічніше, аніж паперові гроші».

■ Ватикан

Ангел вимагав справедливості

Невідомий чоловік видерся на Собор Святого Павла у Ватикані, тримаючи в руках плакат завдовжки близько 10 метрів, на якому можна було розібрати слово «справедливість». Плакат він розмістив поряд з одним із ангелів.

■ Приштина

Відео не доказ?

У Косово розпочався судовий процес над трьома сербами за звинуваченням у вбивстві косовського албанця. Висловлюють сумніви у справедливості цього процесу. За твердженнями, вбивство сталося під час перестрілки у сербському гаражі. Гараж було обладнано відеокамерою, і значну частину того, що відбувалося, закарбовано на плівці. На думку правозахисних організацій, відеоплівка доводить невинність сербів, проте прокурори відмовляються прийняти відеокадри як докази.

На знімку АП: грецький КФОР виконує програму роззброєння косовських албанців.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Весни такої чорної не було, як та була

1 Травня, 1986 року.
Фото з архіву.

Переді мною листи, написані з чужого міста. Чужим, іншим, незнайомим воно стало того КВІТНЯ. А потім ми знову вчилися його любити. Бо Київ не любити не можна. Хоча... Тепер ми любимо його по-іншому. Бо Київ до Чорнобиля і після — це два різних міста. Ці листи датуються травнем і липнем 1986 року. Це був час, коли Київ уже зрозумів, що лихо сталося. Але ще не усвідомив. Коли Київ вірив, що можна відмитися від радіації, що ось мине літо і все буде знову по-старому. Він жив своїм дивним життям. Разом з усім світом і трошки окремо. Він був зовсім тихий, бо якось непомітно з нього позникали всі діти. Тільки час від часу по Києву проносилася хвиля реготу. Це під пляшку «Каберне» розповідали нові «чорнобильські» анекдоти. Мабуть, таких смішних анекдотів Київ не чув ніколи. А ввечері, коли спадала спека і Київ поринав у сон, мами і тати писали листи...

Листи з 1986-го...

«Добрий день, дорогенька наша донечко! Сьогодні неділя. Я вийшла взяти пошту, а там аж два твої листи. Тато ще вчора бігав, казав, що вже має бути від тебе звістка. А то у нас такі листоноші... Ми з татом сьогодні їздили на дачу. А тепер приїхали, і я сіла тобі писати. А потім знову почну мити кругом, і в хаті, і на площадці. Тільки цим і займаюся. Хоча дехто каже, що вже в Києві фон нормальний, а дехто каже, що скаче від 0,2 до 0,7. Вже не знаю, кому й вірити. Одне слово, добре, що ви там...

Ну що тобі ще написати. Минуло мало часу. Новин ніяких. Ще дітей з Києва вивозять. Тьоті Валі Женю аж 27 везтимуть у Ворошиловградську область...

25 травня 1986 року».

«Добрий день, наша рідненька! Молодець, що пишеш часто, бо ми дуже скучаємо за тобою. Зараз у Києві ніде не видно дітей, аж дивно. У нас у дворі ні душі малечі. То було колись хлопчаки ганяли у футбол, а дівчатка гралися... тепер глухо. Доню, а вам не кажуть, до якого числа ви там будете? Може, пізніше скажуть. Ми мріємо дістати кудись путівки, щоб зразу, коли ти повернешся, виїхати з Києва. Але хтозна, що з того вийде. В будинки відпочинку позаселяли людей з Чорнобильщини та прилеглих до Чорнобиля районів. Мама розповідає, що дехто з її роботи вже мав на руках путівки, а тепер їм повідбавали гроші, а путівки забрали. Побачимо, що воно буде.

У нас зараз літає тополиний пух, просто нема чим дихати. Дощі не йдуть, бо коли до Київщини наближаються хмари, їх зустрічають літаки і розстрілюють. Це роблять для того, щоб на Чорнобильщині дощі не змивали радіацію, яка є на землі, й не заносили її в річку Прип'ять. Сподіваються спершу її зібрати. Але зробити це нелегко. Наш сусід там був і все бачив, то розповідає, що цієї роботи вистачить на все літо, а може, й на довше...

27 травня 1986 року».

«Привіт сестричко! Як справи? Я чогось зовсім розкисла. Меншу частину часу ходжу, мов амеба, а більшу — просто сплю. Це, мабуть, на мене так радіація впливає. А може, спека. У нас по телевізору щодня показують, як люди загоряють на Дніпрі. А мама мене не пускає через цю дурнувату радіацію. А дома робити взагалі нема чого. Тут таке зараз робиться через цей мексиканський чемпіонат. Кожен день футбол. Ми з мамою не маємо жодного права. Добре, що ти там, а то б і ти з нами плакала. Я, звичайно, вже змирилася і навіть дивлюся з татом футбол (мама теж).

Липень 1986 року».

«Добрий день, дорогенька донечко! У нас все по-старому. Фон у Києві ще високий, тому займаємося тим самим, що і при тобі: миємо, пилососимо... А вчора я зробила подвиг. Ти, мабуть, чула, що на екран вийшов новий фільм Рязанова «Жорстокий романс». Тож я після роботи зайшла в кінотеатр імені Чапаєва. Отримала величезну масу задоволення. Чудовий фільм! А так нічого нового у нас нема. У Києві три дні йшов з'їзд письменників. Першим секретарем Спілки письменників України обрали Мушкетика, замість Загребельного...

А ще напишу тобі про чемпіонат. Про інші команди я мало що розбираюся, але наша збірна СРСР виграла в Угорщини — 6:0, а з французами — 1:1. Отож наша команда виходить в одну восьму фіналу...

Липень 1986 року».

«Добрий день, донечко! Наші дивляться футбол: французів з італійцями, а я тим часом сиджу і пишу тобі листа (уже 2:0, французи попереду). Ти вже, мабуть, знаєш, що наша команда програла і вийшла з ігор. Там якась дуже велика несправедливість зі сторони судді. Тому всі страшенно обурені.

Добре, доню, що ми змогли вибратися до тебе і побачитися. Але як ми добиралися до Києва... Від Полтави на жодний потяг квитків не було. І повний вокзал був киян. Дзвонили навіть у райком партії і до начальника станції. І тільки тоді дали ще один «загальний» вагон до Кременчуцького потяга. А нам з татом і ще кільком перепали квитки без зазначення місць у плацкартному вагоні. Але там уже всі місця були зайняті. То ми стояли аж до Лубен, а вже о другій ночі люди почали виходити. От і все... Там з вашого класу їхатимуть батьки, то я щось передам. Але, кажуть, вас скоро повернуть додому. Так що ми вже почали готуватися до твого приїзду.

20 липня 1986 року».

«Добрий день, донечко! Вже нема сил тебе чекати. У місті так сумно — ніде не видно діток: ні малих, ні великих. Кожного дня обмірковуємо, куди тебе відправити потім. Запрошують родичі і зі Львова, і з Івано-Франківська, і з Кишинева... Щось вирішимо до твого приїзду. А я поки що займаюся тим самим, що і раніше. Приходжу додому і починаю з того, що набираю воду і все мию, вишмаваю радіацію... А тато звеселяє мене анекдотами. Сьогодні розказав такого. «Оголошення на вокзалі: «Потяг Київ—Москва прибуває на першу колію. Радіація з голови потягу». Ось такі у нас веселі анекдоти. А взагалі у нас зараз так кажуть: українці така нація, що до... їм радіація. Вибач, на слові, і не повторюй. Але це правда. Переживемо якось... Мама.

25 липня 1986 року».

P. S. Протягом 14 років ці листи зберігалися в одній київській сім'ї. В якій саме? Ми зумисне не уточнюємо. Бо тоді таких «розлучених» сімей було багато. Нехай вони так і залишаться — листами з 1986 року.

Підготувала Наталя ФІЛІПЧУК.

...І спогади його дітей

Олена С., 29 років (1986 року їй було 15 років).

— У мене мама лікар, отож усі розповіді про те, що радіація — це нісенітниця і миттям голови її можна позбутися, в нашій сім'ї не пройшли. Вона швидко організувала свого брата і машиною мене та двоюрідних брата й сестру вивезли до Краснодарського краю до родичів. А перед від'їздом був страшенний скандал у школі, адже дев'яті класи не вивозили. Мій класний керівник прямо сказав: «Їдь. Але спочатку поклади на стіл свій комсомольський квиток. Найпевніше, тебе взагалі виключать зі школи. Ганьба. А ще комсорг!». Я плакала кілька днів. Через те, що дуже боліло горло, мені не довелося віднести комсомольський квиток до школи. А коли повернулася, то в школі зустріли з розкритими обіймами...

Два місяці, проведені у родичів, у листах до батьків я називала «засланням» (так мені там «солодко» було). В кожному листі благала, щоб мене забрали.

Тетяна Г., 28 років (14 років).

— Я навчалася у восьмому класі, коли стався Чорнобиль. Мене відправили до тітки в Росію. Чесно кажучи, згадую це, як веселу пригоду: до місцевої школи прийняли відразу, іспити складала легко. Вчителі ставилися до мене, як до інваліда і заохочували кожне слово. Через кілька тижнів мама з братом приїхали. Пригадую, пішли ми аналіз крові здавати до місцевої поліклініки, а там черга... Коли почули, що ми з Києва, то нас, наче прокажених, без черги пропустили. Тітка цим користувалася, як могла: тоді дефіцитів багато було, черги, а вона малого бере і показує всім наче циркову мавпу, мовляв, з Чорнобиля. І народ усім поступався.

Владислав Х., 30 років (16 років).

— Моя мама працювала секретарем в одному міністерстві. Коротше, вона знала всю правду — бачила, як начальники своїх діток уже в перші дні евакуювали. Мене швидко вивезти не могла, але пояснила, що робити, на вулицю не пускала. А до школи не можна було без довідки не ходити, тож ходив. Коли одного разу попросив учителя зачинити вікно і пояснив чому, то він почав наді мною знущатися, а весь клас сміявся. Дівчатка презирливо дивилися, як на боягуза, а це в десятому класі не дуже приємно.

Андрій С., 20 років (6 років).

— 1986 року мені виповнилося тільки шість. Найяскравіший спогад — першотравнева демонстрація. Пам'ятаю, як ми з татом йшли по Хрещатику з прапорцями в руках і кричали «ура». Я так голосно кричав, що навіть голос надірвав. А потім мене відправили до діда на Закарпаття. Дід від радіації «лікувався» по-своєму. Щодня наливав скляночку червоного собі і пів — мені. Отак за компанію ми і лікувалися. За цією справою і застала нас мама...

Ірина М., 28 років (14 років).

— Пам'ятаю, вчителі суворо попереджали нас: зі школи —додому. Те саме наказували й батьки. А тієї весни якось дуже швидко, просто за кілька днів виросла висока трава. І її почали косити. Ось ми з подружкою, повертаючись зі школи, вирішили зробити з тієї трави гнізда. Всілися в них (дві ідіотки) і плели вінки. А тут йшла якась жінка, та як побачила, та як почала лементувати... Досі боюся мамі зізнатися в своєму непослуху.

Ірина П., 26 років (12 років).

— Того травня через Київ проходив маршрут велогонки Миру. І дуже хотілося на неї подивитися. То я збрехала мамі, що у нас додаткові уроки, а сама побігла на площу Перемоги. Це тільки потім стало відомо, який високий рівень радіації там був у той час.

Підготували Яна СТАДІЛЬНА, Наталя ОНИЩУК.

Дзвін тривоги нашої

Був ранок Першотравня 1987-го. Лагідне весняне сонце щедро осяяло золотавим світлом мальовничий куточок олімпійської траси, що, перетнувши оповиту сивиною історії річечку Ірпінь, стрімко здіймалася на пагорб назустріч уквітчаним з ніжними назвами селам: Мила, Мрія, Шпитьки... Маленька цяточка з'явилася над столичним обрієм і швидко виросла в обриси гелікоптера, який хвацько проплив у крутому віражі над самими маківками дерев. Чубатий молодик-пілот, сміючись на повні груди, білозубою посмішкою та помахом руки вітав із святом нас, дозиметристів та чергових міліціонерів на контрольно-дозиметричному пункті.

Як усе змінилося тут за цей швидкоплинний рік... Пригадався травень торішній, трагічний — похмурий ланцюг автомобілів (звідти), похмурі, стривожені обличчя і надокучливе тріскотіння в навушниках, що раз по раз зривалося у несамовитий вереск. Не забути мені тендітного юнака, майже хлопчиська, за кермом величезної, немов примари в нічному мороці, вантажівки, від якої «перло» один рентген на годину!.. Що тепер з тими крихітками-близнюками, котрих везли серед ночі в аеропорт «Бориспіль» зчорнілі від тривоги молоді красиві батьки?!. В салоні їхнього автомобіля ми наміряли майже пів рентгена... З поливальних машин зробили з тої «Волги», як кажуть, мокре місце, щоб завдяки воді поглинути кляте випромінювання. А нещасна мати тихо плакала і благала поспішити, щоб устигнути на рейс. А подивилися б ви на нас, дозиметристів: нашвидкуруч загітовані за обіцяні відгули співробітники інституту Академії наук, одягнені з звичкою на сільгоспроботи, озброєні допотопними армійськими дозиметрами — ми викликали в іноземців-водіїв щирий подив і жах своїм суто партизанським виглядом.

Нині, через рік, усе вже не так. Звичайний потік машин звично притишує хід перед численними дорожніми знаками й розміткою, щоби повільно пропливти крізь автоматизований пункт контролю, де чутливі датчики червоним світлом і різким дзвінком зупинять кожного, хто несе на собі страхітливі небезпечні радіонукліди. Тому й робота нам, дозиметристам, практично немає — мружся собі на сонечку й годі...

Вранішня святкова траса майже порожня, і тому гурт чепурних школярок, що прямував до автобусної зупинки, пішов навпростець, якраз крізь зону контролю. З'явився автобус, і юні «ластівки», немов хмара кульбабиного пуху від подиху вітру, помчали вперед. Та раптом вухо різонув дзвінок. Барахлить автоматика, — подумав я, проводжаючи поглядом дівчаток. І тут вмить запала тиша — то милі створіння перетнули вже контрольну зону. Тиша та громом вдарила мене по голові — це чи не на них, малечі, у їхніх випраних, випрасуваних сукеночках та фартушках, начищених сандаликах причаїлася ота невидима лиха загроза роду нашого українського. Бездушний, байдужий автомат, на відміну від «розуму, честі й совісті», послав нам сигнал тривоги, приспаний і тоді, й нині чимось особливим і незрозумілим, що вочевидь міцно сидить десь усередині нашої національної сутності. Відтоді до радіоактивного чорнобильського розпаду додався розпад суспільства, економіки, моралі. І тільки дзвін тривоги нашої триває, хоча й неголосно. Чи стане йому сили добудитися до нашого сплячого сумління? Відповідь матимемо вже в XXI столітті.

Юрій БОЛЬШАК.

Правління ВАТ «Овруцький молочноконсервний комбінат»

повідомляє своїх акціонерів, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 30 червня 2000 року о 10-й годиніза адресою: Житомирська область, м. Овруч, вул. Б. Хмельницького, 92, у приміщені клубу комбінату.

Реєстрація з 9.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати роботи ВАТ в 1999 р. і напрями діяльності в 2000 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження бухгалтерського звіту за 1999 рік.
4. Про розподіл прибутку за 1999 рік та план розподілу прибутку на 2000 рік.
5. Про зміни до статуту товариства.
6. Затвердження договору з незалежним реєстратором.

Правління ВАТ.

**Інформація про діяльність
ВАТ «Овруцький молочноконсервний комбінат» за 1999 р.**

Найменування емітента	ВАТ «Овруцький молочноконсервний комбінат».
Код ЕДРПОУ	00418047.
№ Свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№122/06/1/98 20 липня 1998 року.
Місце розташування:	11104, м. Овруч Житомирської обл., вул. Б. Хмельницького, 92.
Телефон	3—22—94.
Телефакс	3—24—57.
Основні види діяльності	Виробництво молочної продукції
Кількість акціонерів	3110.
Кількість власників облігацій	—
Численість порацівників	363.
Статутний фонд (для ВАТ):	1890287
— прості акції (кількість та частка у статутному фонді)	7561148—100%.
— привілейовані акції (кількість та частка у статутному фонді)	—
Дати проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	25.06.1999 р.
Найменування та міцеразташування юридичної особи уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери.	—
Найменування та місцерозташування юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход по його цінних паперах.	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись.	—

Основні фінансові показники (в грн.)

Показник	Рік звітний	Рік попередній
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	15575400	10263100
2. Балансовий прибуток	2267100	700900
3. Всього за активами балансу	12251500	11424000
4. Всього зобов'язань	1590600	1385000
5. Статутний фонд	1890287	1890287
(довідково: номінальна вартість акцій)	0,25	0,25
6. Нерозподілений прибуток	—	168900
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	—	—
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	—	—

Правління

ЗАТ «Київхімпостач»

оголошує збори акціонерів на 12 червня 2000 року о 13.00 за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська, 21 у приміщенні «Центральні курси ЦО», з порядком денним:

1. Звіт Голови Правління про підсумки господарської діяльності за 1999 р.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 1999 р.
4. Збільшення статутного фонду у зв'язку з додатковою емісією ЗАТ «Київхімпостач».
5. Внесення змін до установчих документів у зв'язку із збільшенням статутного фонду.
6. Розподіл прибутку за 1999 р. та план розподілу прибутку на 2000 р.

Мотив збільшення статутного фонду — збільшення обігових коштів товариства, забезпечення можливості викупу акцій інших господарських товариств. Мінімальний розмір збільшення — не менше 12 000 000 (дванадцять мільйонів) гривень шляхом додаткової емісії акції тієї ж номінальної вартості. Кількість іменних акцій, що випускаються додатково — 3 000 000 (три мільйони) штук номінальною вартістю 2 (дві) гривні. Їх загальна вартість — 12 000 000 (дванадцять мільйонів) гривень. Права акціонерів при додатковому випуску акцій — згідно установчих документів. Акції розміщуються між акціонерами у порядку, передбаченому для закритих акціонерних товариств. Термін звернень акціонерів: з 10 травня 2000 року до 10 червня 2000 року. Порядок відшкодування збитків власникам акцій, пов'язаних із змінами статутного фонду — за рахунок прибутку після сплати податків та інших обов'язкових платежів.

Проект змін до Статуту:

Статті 6.1 і 6.2 викласти в редакції:

6.1. Для забезпечення діяльності Товариства створюється Статутний фонд у розмірі 12 000 000 (дванадцять мільйонів) гривень.

6.2. Статутний фонд поділений на 3 000 000 (три мільйони) простих іменних акцій номінальною вартістю 2 (дві) гривні кожна.

Київська міська організація «Об'єднання інвалідів» (ідентифікаційний код 25729222) повідомляє про реорганізацію у Київську міську місцеву громадську організацію Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України».

*Товариство з обмеженою відповідальністю **«Холдінг-сервис»** (м. Київ, вул. Сагайдачного, 41, ідентифікаційний код 24100717) повідомляє про зменшення статутного фонду.*

*Закрите акціонерне товариство **«Металобаза»** (Полтава, ідентифікаційний код 24829246) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: Полтава, вул. Полюсна, 10, к. 76 та по тел. (0532) 181901.*

До уваги акціонерів
АТЗТ «Лізингова компанія «Енерголізинг»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 травня 2000 року о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Комінтерна, 15. Реєстрація акціонерів з 10.00 до 11.45.

Порядок денний:

1. Звіт дирекції про роботу Товариства в 1999 та плани на 2000.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Про внесення змін до статуту Товариства.
4. Збільшення статутного фонду Товариства. Інформація до п. 3 порядку денного (відповідно до ст. 40 Закону України «Про господарські товариства»):

4.1. Статутний фонд збільшується на 50000 (п'ятьдесят тисяч) гривень. Статутний фонд становить 70000 (сімдесят тисяч) гривень.

4.2. Статутний фонд поділено на 350 (триста п'ятьдесят) простих іменних акцій номінальною вартістю 200 (двісті) гривень кожна.

4.3. Збитків для власників акцій, пов'язаних зі зміною статутного фонду, не передбачається.

Проект змін до статуту АТЗТ «Лізингової компанії «Енерголізинг» у зв'язку зі зміною статутного фонду:

1. Пункт 4.1. викласти в такій редакції: «Статутний фонд товариства становить 70000 (сімдесят тисяч) гривень та розподілений на 350 (триста п'ятьдесят) простих іменних акцій номінальною вартістю 200 (двісті) гривень кожна.

Для реєстрації акціонер повинен мати при собі документ, що засвідчує особу, представники акціонерів — паспорт та доручення, оформлене згідно чинного законодавства України.

Тел./факс 246-59-58.

Повідомлення

Відкрите акціонерне товариство **«УкрНДІінжпроект»** повідомляє про проведення позачергових загальних зборів аціонерів.

Збори відбудуться 24 червня 2000 року в інституті «УкрНДІінжпроект» за адресою: вул. Тургенєвська, 38, 2 поверх, кім. 205 о 14.00, м. Київ.

Порядок денний:

1. Про збільшення розміру статутного фонду.

Планується збільшення статутного фонду з метою поповнення власних коштів товариства шляхом проведення додаткової емісії простих імених акцій.

Номінальна вартість однієї акції додаткової емісії — 1 грн. Загальна номінальна вартість акцій додаткової емісії 76400 грн.

Працюючі акціонери товариства мають переважне право на придбання акцій додаткової емісії.

Підписка на акції проводиться 26 серпня з 9.00 до 16.00, у зв'язку із збільшенням статутного фонду пропонується внести зміни до статуту Товариства, викликавши пункти 5.1 та 5.2 у редакції:

5.1. Статутний фонд товариства становить 114600 грн. (сто чотирнадцять тисяч шістсот гривень);

5.2. Статутний фонд товариства поділено на 114600 (сто чотирнадцять тисяч шістсот) простих іменних акцій вартістю одна гривня кожна.

Збитки пов'язані зі збільшенням статутного фонду не передбачаються.

Реєстрація акціонерів та їх представників з 13.00 до 14.00, при собі мати паспорт.

Довідки по телефону 216-80-81.

Правління ВАТ «УкрНДІінжпроект».

ООО фирма «Стрела»
(код ОКПО 30639593),
г. Харьков, объявляет
о своей самоликвидации.
Претензии принимаются
в течение месяца.
Тел. 8(0572) 18-97-68.

***ТОВ «Меркс Технолоджі»** ліквідується. Код за ЄДРПОУ 30188243, р/р 260093012232 в ГОУ Промінвестбанку України, МФО 300012.*

Претензії приймаються протягом місяця.

Тел. 238-6131.

ООО ПКФ «Родонит» (идентификационный код 30228495) объявлеет о своей ликвидации. Претензии кредиторов принимаются в течение месяца по адресу: Днепропетровск, ул. Героев Сталинграда, 144, тел. 418847.

Спільне україно-американське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Укрсат» та закрите акціонерне товариство «Укртелсат» попереджують, що будь-які документи, підписані ВАКАРЕМ В'ячеславом Васильович від імені наших підприємств, датовані пізніше 10 березня 2000 року, є НЕДІЙСНИМИ та заявляють, що не несуть за ції дії жодної відповідальності.

ТМО Харківського району

м. Києва оголошує тендерні торги на придбання:

1. Рефлексно-діагностичного комплексу з нейроактивним стимулятором та лікувальною ковдрою ОЛМ.

2. Форм та медичних бланків.

З пропозиціями звертатися за адресою: м. Київ, вул. Вербицього, 5, тел. 562-59-12, до 12 травня 2000 року включно.

Арбітражний суд Житомирської області(10000, Житомир, пл. Рад, 12) за заявою СП «Фармакер Лтд» (Київ) порушив справу № 14/306»Б»/652 від 29.02.2000 р. про банкрутство ТОВ «Звягель-фарма» Новоград-Волинський (11700, Новоград-Волинський, вул. Радянська, 3; р/р 260030078 в АБ «АЖИО» Новоград-Волинський, МФО 311465, ЗКПО 22046505).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка) порушив справи про банкрутство:

— товариства з обмеженою відповідальністю «Меркурій», юридична адреса: 41400, Сумська область, м. Глухів, вул. Радянська, 49, р/р № 26001201162001 у Глухівському відділенні АКБ «Україна», МФО 337074, код ОЗКПО 21112654, справа № 2216-7/156;

— малого виробничо-комерційного приватного підприємства «Гетьманщина», юридична адреса: 41400, Сумська область, м. Глухів, вул. Леніна, 23, кв. 37, р/р № 26007201122001 у Глухівському відділенні АКБ «Україна», код ОЗКПО 14021342, справа № 957-7/149;

— малого підприємства «Українські візерунки», юридична адреса: 41400, Сумська область, м. Глухів, вул. Радянська, 45, р/р № 26005201113001 у Глухівському відділенні АКБ «Україна», МФО 337074, код ОЗКПО 21110135, справа № 3524-7/221.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Обличчя тисячоліть 2000

IV. 1501 — 2000 рр.

Михайло Чалий ▶ (1816 — 1907) — педагог, культурно-освітній діяч, один із перших біографів Т. Шевченка

◀ Віктор Графф (1819 — 1867) — лісовод, засновник Великоанадольського лісництва

Олександр Навроцький ▶ (1823 — 1892) — поет, громадський діяч, член Кирило-Мефодієвського товариства

◀ Данило Мордовець (1830 — 1905) — письменник, історик

Борис Греков ▶ (1882 — 1953) — історик, академік

◀ Михай Мункачі (1844 — 1900) — живописець

Вододимир Дашкевич ▶ (?—?) — військовий діяч УНР

◀ Микола Лівицький (1907 — 1989) — державний діяч УНР

Лариса Литвинова ▶ (народ. 1918) — ветеран II світової війни

◀ Єлизавета Чавдар (1925 — 1989) — співачка, педагог

Емануїл Мисько ▶ (1929 — 2000) — скульптор

◀ Галина Кириліна (народ. 1930) — артистка балету, педагог

Віталій Сацький ▶ (народ. 1930) — ветеран вітчизняної металургії

◀ Раїса Недашківська (народ. 1943) — актриса

(№58. Далі буде.)

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

Мати «ворога народу» змінила прізвище

Ровесники століття

... 103-річна бабуся Ольга Надашкевич виймає із шухляди стару пожовтілу фотографію, зроблену ще задовго до війни. Сідає біля єдиного в кімнаті віконця і не зводить погляду з рідних облич чоловіка, синів.

... На святе Водохреще 1945-го перед древнім Луцьким замком зібрався натовп. Посеред майдану — дві шибениці. Офіцер НКВС зачитав вирок: привселюдно повісити двох, як він назвав, «українських націоналістів». І ось жертви загойдалися на дерев'яній перекладині. Та раптом один із повішених... обірвався. Молодий повстанець вигукнув:

— Вільна Україна нас не забуде!

Почали в'язати новий зашморг... Вірьовка вдруге обірвалась. І тут настає справжнє диво — вірьовка обривається втретє! Натовп загув на весь майдан.

— Помилуйте його. Бо вже й сам Господь над ним змилувався!

І лише за четвертою спробою повісили майже неживе тіло повстанця. То був В'ячеслав Новосад...

Бабуся Оля прошептала:

— В'ячеслав Новосад — мій син...

У всьому житті Ольги Надашкевич відбилася, ніби у дзеркалі, багатостраждальна доля України. Родом Ольга Наумівна (в першому заміжжі —Новосад) походить з мальовничого села Красний Сад нинішнього Горохівського району. Її батьки жили заможно: мали чотири пари коней, три корови, свиней, десяток овець. Та й землі аж 30 гектарів.

У першу світову війну майже цілий рік батько переховував свою сім'ю в родичів неподалік Дубно. А вже згодом хазяйнувала Ольга Наумівна власною сім'єю. Народила трьох синів: В'ячеслава, Миколу і Сашка. Але не змогла врятувати їх від лихої години...

У переддень Великодня 1943 року налетіли на Красний Сад окупанти... Запалали хати. Вулиці встелилися тілами убитих жінок і дітей. А за селом розстрілювали чоловіків... За якусь годину Красний Сад перетворився на попелище, де загинули майже сто односельчан-українців. В одну мить Ольга Новосад втратила батька й матір, чоловіка і ще зовсім маленьких Миколу та Сашка. Сама із старшим сином В'ячеславом устигла сховатися в льосі, прикидавши себе бур'янами...

Після тієї різанини не могла знайти притулку. Син пішов повстанцем в УПА. А вона, вбита горем, ходила від хати до хати. І ніде її, матір «ворога народу», не хотіли приймати. Довелося змінити прізвище.

Нині живе вона самотньо в невеликій хатинці. Живе спогадами.

— Ще за Польщі казали: хто під грубою сидить, той швидко старіє, — сміється бабця. — Маю пенсію, якої мені вистачає. І посилки з борошном, консервами та крупами одержую. Та все одно — хочу працювати. Може, це й тримає мене на білому світі.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Леонтьєв, універсал війни

До 55-річчя Перемоги: солдатські історії

Це оповідь про Серьожу Леонтьєва. Одразу й не скажеш, хто він, але зараз ви все зрозумієте. Вперше я його побачив у 41-му в небі Одеси. Втім, не лише я — вся Одеса знала цього льотчика морської авіації, молодшого лейтенанта, тим паче що він — одесит. Літав на фанерному «яструбку» І-16 і славно бився з «піковими» й «трефовими» «мессерами». Уся передова, бувало, аплодувала нашим «яструбкам». Я бачив, як його збили. Точніше, він зумів — напівсліпий від вогню і крові — посадити підбитий літак. Після шпиталю повернувся в стрій, але в небо його не пустили. Оскільки Леонтьєва знала вся Приморська армія (її тоді вже перекинули в Крим), то кожен вважав за честь взяти його до себе. І взяли в артилерію, одразу командиром взводу сорокап'яток. Воював він так само красиво, як і в небі. Бувало, німці відріжуть артилеристів, відступаємо без них — і раптом з'являється Леонтьєв: десь узяв німецького «опеля», причепив до нього гармату і — здрасьте, от і я! Під Севастополем він одержав «Красную Звезду» прямо на передовій, від командарма генерала Петрова. А головне, коли наші залишили Севастополь, Леонтьєв ще два тижні воював з німцями на узбережжі по-партизанськи. Далі — поранення, полон, госпіталь, утеча. Прийшов до своїх; потрапив у СМЕРШ, а звідти як «зрадник» — до штрафбату, в піхоту. Втім, мене поранило ще раніше, і про все це я дізнався вже потім, коли випадково зустрів Леонтьєва в Молдавії, на Кицканському плацдармі. Він перший мене впізнав, а його впізнати було важко: чорний, худий, брудний. Одне слово — штрафник, смертник. «Хочеш, я скажу про тебе своєму комдиву, він двічі Герой, допоможе?» Він відмовився, і ми попрощалися. Штрафники йшли в прорив, і після двох діб бою від них лишились одиниці. Я шукав його, але не знайшов. Чесно кажу, не гадав, що він лишився живий. І побачив його лише років через двадцять. А історія була дивовижна. На тім плацдармі його поранило («змив кров'ю ганьбу полону»), СМЕРШ знову його старанно перевірив, і він потрапив (після авіації, артилерії, піхоти) — в кавалерію! Колишньому штрафникові, йому не зразу довірили шаблю і бойового коня — командував госпвзводом. Полюбив коней, захопився джигитуванням, його помітили і взяли в кінну розвідку. Це був кінець війни, але на його долю вистачило: 17 травня 45-го він вступив у бій із німцями, що відходили через Альпи до американців і здаватися нам не хотіли. В Леонтьєва в тім бою влучило шість куль, три навиліт. І що ви гадаєте: після госпіталю СМЕРШ знов його перевіряв — чи виправився?! Мабуть, так йому це обридло, що він двадцять літ не нагадував про себе, тихо жив в Одесі, за яку пролив свою першу кров.

Григорій ГАРАЩЕНКО,
ветеран морської гвардії.

Київ.

Схоже, селян знову обдурили...

Земельна реформа: наслідки

Недавно мешканці двох сіл Долинського району — Василівки та Кірового — вийшли до приміщення облдержадміністрації з куценькими саморобними плакатами, суть яких зводилася до простої й поселянському наївної фрази: «Кучма, тобі брешуть!» Приїхавши до обласного центру за зібрані у складчину кошти (котрих, аби доїхати до Києва, мабуть, не вистачило), селяни протестували проти негараздів у їхніх господарствах, де голови колгоспів не віддають майнові сертифікати і не дозволяють піти з ними до орендарів... Неодноразові звернення до місцевої та обласної влади ні до чого не привели... Голова колгоспу як був повновладним володарем на селі, так ним і залишився. Відповідне й ставлення до людей, як до робочої скотинки, котра має право лише працювати і при цьому не просити їсти. І не дай, Боже слово проти мовити...

... Це тільки один факт. Якщо говорити про земельну реформу взагалі, то сьогодні навіть важко уявити можливі наслідки. Нерідко доводиться чути, що той поспіх, з яким її впроваджували, — не що інше, як цілеспрямована акція з метою відібрати у селян землю повністю і назавжди. Адже доведені до відчаю голодом і безгрошів'ям учорашні колгоспники готові віддати і віддають «за копійки» належне їм багатство.

Пересторогою прозвучала на засіданні громадського комітету захисту демократії інформація голови обласної організації Українського народного руху Валерія Репала про те, що в області вже активно формуються землевласники-монополісти. Зокрема, близько ста тисяч гектарів має ВО «Артеміда», на чималий шмат землі претендує АТЗТ «Сонола». І процес відчуження землі від селян лише набирає обертів... На тлі таких фактів твердження представників влади про те, що область лише завдяки приватній ініціативі на сімдесят відсотків забезпечена пальномастильними матеріалами та насінням, здаються блідими й непереконливими.

За словами голови однієї з райдержадміністрацій (прізвище не називаю з етичних міркувань), про успіхи земельної реформи можна буде говорити тільки восени, коли зберемо врожай. Але вже сьогодні зрозуміло, що далеко не всюди від неї виграли селяни...

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Спорт

Розлетілися з рідного гнізда

Позавчора Національний університет фізичного виховання і спорту України випустив у великий світ своїх студентів-заочників. Проректор вузу, професор Віталій Поліщук і декан факультету заочного навчання, заслужений тренер України Михайло Воробйов вручили 215 дипломів про вищу освіту.

Серед новоспечених фахівців найвищого гатунку — чимало майстрів спорту і майстрів спорту міжнародного класу. Тут і відомі футболісти: капітан київського «Динамо» і збірної України Олександр Головко, його партнер по команді Олег Венглинський, оборонець збірної і ЦСКА Олександр Євтушок, і хокеїсти: чемпіони Всесвітньої Універсіади Сергій Садій і Сергій Годований. Мріє про олімпійську ліцензію борець вільного стилю Сергій Прядун. А представниця синхронного плавання, випускниця університету Ірина Рудницька вже завоювала путівку на Олімпіаду-2000 в Сіднеї.

Ректор університету, академік Володимир Платонов у розмові з нашим кореспондентом сказав, що диплом вузу має авторитет не тільки в Україні, а й у багатьох країнах світу. Сумно прощатися з новоспеченими тренерами і викладачами фізичного виховання. Та життя триває: незабаром новий прийом на заочний факультет НУФВІСУ.

А більшість випускників уже плідно працюють за фахом, готують майбутніх зірок українського спорту, дбають про здоров'я нації.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Славний ювілей

Півстоліття свого життя Віталій Антонович Сацький віддав металургії України. Очолював такі гіганти, як завод «Криворіжсталь» і комбінат «Запоріжсталь». Один із перших пан Сацький, якому виповнилося 70, удостоєний найвищої нагороди держави — відзнаки Президента України «Герой України».

Протягом кількох останніх років Віталій Сацький — почесний президент футбольного клубу «Металург» (Запоріжжя). Саме завдяки його турботам колектив перебуває в еліті вітчизняного футболу, прагне достойно представляти український футбол на міжнародній арені.

У листі-вітанні від ПФЛ, підписаному її президентом, народним депутатом України Григорієм Суркісом, — побажання ювілярові здоров'я і всіляких гараздів.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
- **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
- **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**
- **Рукописи не повертаємо.**
- **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311075.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-63; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com